

ACADEMIA ROMÂNĂ
COMISIA DE ISTORIE A ORAȘELOR DIN ROMÂNIA

INFORMAȚII PRIVIND ISTORIA ORAȘELOR

Nr. 135

Sibiu, aprilie-mai 2008

Comisia de Istorie a Orașelor din România

și

**Facultatea de Istorie,
Geografie și Relații Internaționale
a Universității din Oradea**

**invită specialiștii din cercetare, învățământ, muzee și alte instituții
la:**

SESIUNEA ANUALA
A COMISIEI DE ISTORIE A ORASELOR DIN ROMANIA

CU GENERICUL

ORASUL SI BISERICA

26-28 SEPTEMBRIE 2008
UNIVERSITATEA DIN ORADEA

Comisia Internațională pentru Istoria Orașelor: Proiecte și colocvii

A apărut nr. 29 al buletinului Comisiei Internaționale pentru Istoria Orașelor, care este, ca de obicei, trilingv.

Editorialul de început – semnat de președintele Comisiei, Michel Pauly – subliniază intențiile Comisiei de a fi reprezentativă pentru cercetarea istoriei orașelor atât din punctul de vedere al reprezentării diferitelor zone geografice cât și în ceea ce privește diferitele etape de evoluție a orașelor. Un prim pas a fost făcut prin adoptarea, după îndelungi dezbateri – ce au relevat diferite opinii – la Adunarea Generală din iulie 2007, de la Londra, unei noi „declarații de intenție” a Comisiei Internaționale (prezentată mai departe, în buletinul Informații privind Istoria Orașelor).

Se accentuează importanța unei mai largi răspândiri a proiectelor și publicațiilor Comisiei Internaționale în lumea științifică, o bună ocazie putând fi conferința internațională organizată de către Comitetul Internațional pentru Științe Istorice (Amsterdam, 2010). Această organizație a acceptat temele propuse de către Comisie, *Orașul ca centru al cunoștințelor și a comunicației* și *Orașul ca produs cultural* fiind subiecte ce vor fi dezbătute la congresul din Amsterdam.

Dezbaterile privind tematica generoasă a comunicațiilor între orașe au început la Zagreb în 2006, unde s-a desfășurat colocviul cu genericul *Orașe și comunicare* (vezi buletinul IIO nr. 128, decembrie 2006) și au continuat la Londra în 2007, unde s-a discutat despre *Comunicarea între orașe*. Dintre materialele prezentate aici enumerăm: Hubert Houben, Lecce – *Orașele și comunicațiile în sudul Italiei medievale*; Roman Czaja, Torun – *Comunicațiile între orașele prusace și hinterlandurile lor în secolele al XIV-lea – al XV-lea*; Judit Majorossy, Budapesta – *Pelerinajul ca o formă de comunicare între orașe*; Neil Barton, Londra – *Telegraful electric și comunicațiile dintre orașele engleze, 1837–1869*; Kaoru Ugawa, Tokyo – *Sistemul de drumuri al Shogunatului din secolul al XVII-lea până la mijlocul celui de al XIX-lea*; Franz Irsigler, Trier – *Scrisorile ca mediu de comunicare între comercianții evului mediu târziu*; Mirela Altić, Zagreb – *Impactul modificării granițelor croate asupra circulației între orașe, 1500–1820*; Karlheinz Blaschke, Dresda – *Liga orașelor lusitane ca sistem de comunicații, între 1346 și 1865*; Finn-Einar Eliassen, Tonsberg – *Statisticile poștei ca dovadă a rețelei urbane Norvegia în anii 1800*.

Orașe și comunicarea la distanță sau comunicarea intercontinentală va fi titlul sub care se va desfășura colocviul Comisiei din acest an, care va avea loc la Lecce în septembrie 2008.

Cadrul tematic al sesiunii CIOR ORAȘUL ȘI BISERICA

Problemele privind relația dintre oraș și Biserică sunt foarte complexe, lămurirea acestora fiind dificilă. Din multitudinea subiectelor ce derivă din această relație, principalele sunt enumerate în continuare.

- Centrele urbane ca reședințe ale mitropoliilor, arhiepiscopilor, episcopilor, decanatelor, arhidiaconatelor etc.;
- Mănăstirile din orașe;
- Circumstanțele politice ale apariției bisericilor, mănăstirilor, sinagogilor și moscheilor în centrele urbane;
- Circumstanțele economice ale apariției edificiilor de cult din orașe;
- Raportul de forțe din cadrul comunităților în perioada apariției edificiilor de cult;
- Raportul dintre organele puterii orașenești și mănăstiri intravilane / extravilane;

- Evoluția numărului de biserici de la începuturi până astăzi;
- Raportul dintre numărul locuitorilor și înființarea, respectiv dănuirea edificiilor de cult;
- Biserici de curte;
- Profilul ctitorilor;
- Biserici parohiale și ctitorii;
- Caracterul parohiilor;
- Bisericile ca lăcașuri de rugăciune și ca necropole;
- Bisericile ca locuri de efectuare a liturghiei;
- Sinagogi și moschei;
- Forme optime ale edificiilor de cult de diferite tipuri;
- Bisericile și mănăstirile din orașe, ca centre de cultură;
- Rolul social al Bisericii în orașe;
- Edificiile de cult din orașe în anii regimului comunist.

Comisia Internațională pentru Istoria Orașelor: Rol și obiective

Text preluat din în buletinul Comisiei Internaționale pentru Istoria Orașelor nr. 29, februarie 2008, p. 7-8

De vreo 8000 de ani orașele au influențat viața oamenilor. În prezent, mai mult de jumătate din populația lumii trăiește în așezări urbane, fapt ce determină în mare măsură stilul de viață și mentalitățile. Orașul a fost din totdeauna motorul evoluțiilor tehnologice, economice, instituționale și spirituale, care au dus la progresul societății, și poate chiar a întregii omeniri. Istoriografia urbană a apărut de timpuriu, iar istoria urbană este astăzi o ramură specializată a științelor istorice.

Comisia Internațională pentru Istoria Orașelor a fost înființată în 1955, la Congresul pentru Științe Istorice de la Roma, cu scopul de a facilita contactele între cercetătorii istoriei urbane și crearea unor instrumente de cercetare. Până în prezent Comisia a elaborat *Elenchus fontium historiae urbanae*, bibliografii naționale privind istoria orașelor și atlase istorice ale orașelor. Concepute după criterii comune, aceste instrumente de lucru ușurează o abordare comparativă în timp și spațiu a orașelor, atingându-se astfel unul dintre principalele obiective țeluri ale Comisiei Internaționale. Comisia își propune pe mai departe să elaboreze și rapoarte de cercetări elaborate pe baze geografice și/sau tematice.

Întâlnirile anuale ale Comisiei Internaționale includ și o conferință științifică, concentrată pe o anumită temă specială, dezbătută de către specialiștii Comisiei timp de trei până la cinci ani, pentru a deschide domenii de cercetare noi și a integra cercetării istoriei urbane rezultate și metode ale altor discipline. La aceste evenimente sunt invitați în mod obișnuit cercetători din afara Comisiei, ale căror contribuții adaugă valoroase dimensiuni manifestărilor.

Abordarea inovativă și multidisciplinară este sprijinită de modul în care este organizată Comisia Internațională pentru Istoria Orașelor. Cercetarea istoriei orașelor dintr-o anumită țară este reprezentată de unu până la patru specialiști. Comisia are în vedere, de asemenea, ca membri cooptați să reprezinte – prin specializarea lor – toate perioadele, zonele geografice și domeniile istoriei urbane.

Comisia Internațională pentru Istoria Orașelor este afiliată la Comitetul Internațional pentru Științe Istorice și participă la congresele acestuia, care se desfășoară din cinci în cinci ani.

Conform celor discutate în ședința Comitetului CIOR, obiectivul principal al comunicărilor trebuie să îl constituie relația dintre oraș și biserică și mai puțin istoria sau descrierea unor anumite lăcașuri de cult. În consecință, este vorba, în principiu, de o problemă de ordin general, în care elementele comparative, precum și raporturile dintre diferite componente vor avea un rol deosebit. Reperete tematice ale sesiunii sunt enunțate în interiorul buletinului informativ.

Formularele de înscriere sunt așteptate la sediul Comisiei până la data de 1 iulie 2008 și trebuie însoțite de un scurt rezumat (10-20 de rânduri). Structurarea finală pe secțiuni se va face ținându-se cont de titlurile comunicărilor anunțate.

Organizatorii vor suporta cheltuielile de cazare și masă pentru 20 de participanți. Având în vedere participarea unor specialiști din Oradea, considerăm că programul sesiunii va putea conține în jur de 25 de comunicări.

Rugăm toți participanții la sesiune să aducă materialele deja pregătite pentru tipar (conform normelor editoriale ale revistei *Historia Urbana*), pentru a fi posibilă predarea lor imediată, în vederea publicării acestora în nr. 2 / 2008.

Orașul și biserica, Oradea, 26-28 septembrie 2008
Formular de înscriere (data limită 1 iulie 2008)

Către **Comisia de Istorie a Orașelor din România**
Bulevardul Victoriei nr. 40, 550024 Sibiu

Subsemnata/subsemnatul .....
(titlul științific, numele și prenumele)

de la ..... din .....
(instituția) (localitatea)

Intenționez să prezint comunicarea: .....
.....pentru care anexez rezumatul solicitat.

Adresa mea este .....
(str., nr., bl., ap., cod., loc., tel.)

Semnătura .....

Rumänische Akademie

Kommission für Städtegeschichte Rumäniens
STÄDTGESCHICHTLICHE INFORMATIONEN

Resümees

In der vorliegenden Ausgabe des Infoblattes wird die Thematik der Jahrestagung der Städtegeschichtekommission veröffentlicht, die in der Zeitspanne vom 26. bis 28. September d.J. in Großwardein stattfinden wird. Das diesjährige Rahmenthema lautet: *Die Stadt und die Kirche*. Für die an der genannten Veranstaltung interessierten Personen ist dem Infoblatt ein Einschreibformular beigegeben. Außerdem bring das Blatt Nachrichten, die dem Bulletin Nr. 29 – Februar 2008 der Internationale Kommission für Städtegeschichte entnommen wurden betreffend die Aufgaben, Ziele, Forschungsvorhaben der Kommission.

CIOR, Bulevardul Victoriei 40, RO – 550024 Sibiu
tel: 0040 269 212604, fax: 0040 269 216605
www.icsusib.ro; spanu@icsusib.ro

ISSN 1224-2853

Redactor: Anda-Lucia Spănu